

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра овочівництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

Р.В. Яковенко

“ 1 ” 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНЕ ОВОЧІВНИЦТВО

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність: 203 Садівництво та виноградарство

Освітня програма: Садівництво та виноградарство

Факультет: Плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Умань – 2021 рік

Робоча програма з дисципліни «Загальне овочівництво» для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 203 Садівництво та виноградарство освітнього рівня перший (бакалаврський). Умань: Уманський НУС, 2021 р., 15 с.

Розробники:

Кандидат с.-г. наук, доцент _____ Слободяник Г. Я.

Кандидат с.-г. наук, доцент _____ Ковтунюк З. І.

Кандидат с.-г. наук, доцент _____ Тернавський А. Г.

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри овочівництва

Протокол від 31 серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри овочівництва _____ Улянич О. І.

“ ” 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету плодощовочівництва,
екології та захисту рослин спеціальності 203 Садівництво та виноградарство

Протокол від 31 серпня 2021 року № 1

Голова методичної комісії _____ Тернавський А. Г.

“31” серпня 2021 року

©Уманський НУС, 2021 рік

© Слободяник Г.Я., Ковтунюк З. І., Тернавський А.Г., 2021 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 20 <u>Аграрні науки та продовольство</u>	Обов'язкова	
Модулів – 3	Спеціальність 203 <u>«Садівництво та виноградарство»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		3-й	3-й
Індивідуальне завдання – розрахункова робота		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		5-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,7 самостійної роботи студента – 4,2	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: Садівництво та виноградарство	Лекції	
		28 год	10 год
		Лабораторні	
		28 год	10 год
		Самостійна робота	
		32 год	50 год
		Індивідуальні завдання	
32 год	50 год		
		Вид контролю: екзамен	

1. Мета і завдання дисципліни

Загальне овочівництво належить до профільуючої дисципліни у плані підготовки фахівця з плодоовочівництва. При вивченні дисципліни у майбутнього фахівця формуються теоретичні знання з біології розвитку овочевих рослин, їх класифікації за родинами та згідно їх виробництва, відношення до факторів навколишнього середовища, будови та використання споруд закритого ґрунту за призначенням, технологічних прийомів вирощування овочевих рослин: складання сівозміни, особливості підготовки ґрунту, насіння, методу розсади, догляду за рослинами, збирання врожаю.

Дисципліна «Загальне овочівництво» пов'язана з попереднім вивченням і знанням таких дисциплін, як ботаніка, генетика, фізіологія рослин, мікробіологія, ґрунтознавство, землеробство, агрохімія, агрометеорологія, ентомологія, фітопатологія, агрофармакологія, механізація і автоматизація с.-г. виробництва та ін.

Мета дисципліни: пізнання природи овочевих рослин, їх походження, знання індивідуального розвитку рослин, опанування технології вирощування розсади, підготовки ґрунту, сівби (садіння), догляду за ґрунтом і рослинами, правильного вибору сорту, збирання врожаю та його товарної доробки.

Студент повинен знати: Осередки походження овочевих рослин і значення цих знань для подальшого пізнання вимог рослин та створення сприятливих умов для їх вирощування. Знати властивості ґрунтів, що відповідають вирощуванню відповідних овочевих культур, будову насіння і способи їх передпосівної підготовки, строки сівби, схеми сівби і садіння розсади, норми висіву насіння, заходи боротьби з шкідниками і хворобами та бур'янами. Повинен знати сорти і гібриди овочевих рослин. Знати перелік сільськогосподарської техніки призначеної для вирощування овочевих культур. Знати норму споживання овочів. Знати принципи вибору місця і організації будівництва споруд закритого ґрунту.

Студент повинен уміти і мати навички: Визначати вирощування овочевих культур з врахуванням їх вимог та агрокліматичних умов господарства, визначити перелік культур для забезпечення ринку овочів, складати сівозміни, визначити кращі попередники в сівозміні; підготувати парниково-тепличне господарство для вирощування розсади; закладати парники, організувати проведення сівби, догляду та підготовка розсади до садіння; організувати вирощування овочевих культур у відкритому і закритому ґрунті, налагоджувати зв'язки між виробництвом і реалізацією виробленої продукції, проводити експерименти і впровадження нових розробок у виробництво.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі овочівництва під час професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності бакалавра із садівництва та виноградарства - здатності до реалізації навчальних та соціальних завдань:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 6. Розуміння вимог до діяльності за спеціальністю Садівництво та виноградарство, зумовлених забезпеченням сталого розвитку України.

Фахові компетентності бакалавра із садівництва та виноградарства – здатності до реалізації професійних обов'язків за видами професійних робіт:

ФК 1. Здатність обирати та використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки.

ФК 2. Практично використовувати навички з вирощування посадкового матеріалу і розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів.

ФК 3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних з овочевими рослинами.

ФК 4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів овочевих рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

ФК 5. Оцінювання, інтерпретація і синтез теоретичної інформації та практичних виробничих і дослідних даних в області овочівництва.

ФК 6. Обчислювальні навички, пов'язані із інформацією з овочівництва.

ФК 7. Уміння науково-обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин, з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

ФК 8. Використання фактів і досвіду новітніх сучасних досягнень в овочівництві.

ФК 9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК 10. Розуміння фундаментальних основ і використання практичних навичок вирощування овочевих культур.

ФК 11. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих і економічних умовах.

Програмні результати навчання

ПР 1. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти з питань загального овочівництва.

ПР 2. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення в овочівництві.

ПР 3. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також вирощування овочевих рослин і підтримання стабільності овочевих агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПР 4. Аналізувати та інтегрувати знання із загального овочівництва в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи в даній галузі.

ПР 5. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем вирощування овочевих рослин відповідно до зональних умов.

ПР 6. Проектувати й організовувати технологічні процеси підготовки і вирощування насінневого та посадкового матеріалу овочевих рослин відповідно до встановлених вимог.

ПР 7. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування овоче-баштанної продукції.

ПР 8. Планувати економічно вигідне виробництво овочевої продукції.

ПР 9. Організувати результативні і безпечні умови роботи.

ПР 10. Володіти знаннями і практичними навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань овочівництва (враховувати вимоги овочевих культур до

агрокліматичних умов і вміти їх оптимізувати, складати сівозміни і культурозміни, готувати парниково-тепличні споруди для вирощування розсади і овочів на продукт; організувати і проводити передпосівну підготовку насіння, сівбу, вирощування розсади і її висаджування; реалізовувати заходи основного, весняного, передпосівного і передсадивного обробітку ґрунту, догляду за овочевими рослинами, зрошення, удобрення).

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи овочівництва

Змістовий модуль 1

Тема 1. Овочівництво як наукова і виробнича галузь рослинництва та її завдання. Загальна характеристика овочевих рослин.

Змістовий модуль 2

Тема 2. Вимоги овочевих рослин до умов навколишнього середовища і методи їх оптимізації у відкритому і закритому ґрунті.

МОДУЛЬ 2. Складові овочівництва закритого ґрунту

Змістовий модуль 3

Тема 3. Класифікація і конструкції культивацийних споруд та видів утепленого ґрунту.

МОДУЛЬ 3. Особливості вирощування овочевих рослин

Змістовий модуль 4

Тема 4. Технологічні прийоми вирощування і догляду за овочевими рослинами. Насіння і сівба овочевих рослин.

Тема 5. Сівозміни та культурозміни залежно від зони вирощування та спеціалізації

Змістовий модуль 5

Тема 5. Вирощування розсади овочевих рослин.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	разом	у тому числі				разом	у тому числі			
		л	лабо р	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи овочівництва										
Змістовий модуль 1										
Тема 1. Овочівництво як наукова і виробнича галузь рослинництва та її завдання. Загальна характеристика овочевих рослин.	22	6	4	6	6	24	2	2	10	10
Змістовий модуль 2										
Тема 2. Вимоги овочевих рослин до умов вирощування. методи їх оптимізації у відкритому і закритому ґрунті.	24	8	4	6	6	22	2	0	10	10
МОДУЛЬ 2. Складові овочівництва закритого ґрунту										
Змістовий модуль 3										
Тема 3. Класифікація і конструкції культивацийних споруд та видів утепленого ґрунту.	20	2	4	6	8	24	2	2	10	10
МОДУЛЬ 3. Особливості вирощування овочевих рослин										
Змістовий модуль 4										
Тема 4. Технологічні прийоми вирощування овочевих культур. Насіння і сівба овочевих рослин.	28	6	8	6	8	24	2	2	10	10
Змістовий модуль 5										
Тема 5. Технологія вирощування розсади овочевих рослин.	28	6	8	8	6	26	2	4	10	10
ВСЬОГО	120	28	28	32	32	120	10	10	50	50

5. Теми лабораторних і семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Модуль 1, ЗМ 1, 2</i>		
1	Біолого-виробнича класифікація овочевих рослин. Семінар ЗМ 1.	4
2	Розрахунки доз мінеральних добрив під урожай овочевих культур відкритого ґрунту	2
3	Розрахунки поливної і зрошуваної норми при вирощуванні овочевих культур у відкритому ґрунті. Семінар ЗМ 2	2
	Всього	8
<i>Модуль 2, ЗМ 3</i>		
4	Опис споруд закритого ґрунту	2
5	Розрахунок витрат тепла спорудами (парники, розсадні весняні теплиці) та визначення потреб палива для створення оптимального температурного режиму. Семінар ЗМ 3	2
	Всього	4
<i>Модуль 3, ЗМ 4</i>		
6	Опис морфологічних ознак насіння овочевих рослин та складання гербарію	2
7	Розрахунок площі живлення і норми висіву насіння овочевих рослин	2
8	Складання сівозміни овочевих рослин у відкритому ґрунті залежно від зони вирощування.	2
9	Семінар ЗМ 4	2
	Всього	8
<i>Модуль 3, ЗМ 5</i>		
10	Розрахунки потреби в розсаді овочевих культур відкритого ґрунту. Визначення необхідної площі культивацийних споруд для її вирощування. Культурозміна	4
11	Розрахунки потреби ґрунтосуміші, її компонентів і мінеральних добавок для вирощування розсади та виготовлення поживних горщечків, засипка сумішей в розсадні касети. Семінар ЗМ 5.	2
12	Виконання розрахункової роботи	2
	Всього	8
	РАЗОМ	28

6. Самостійна робота студентів

Перелік завдань для самостійного вивчення	Форми навчання/ год	
	денна	заочна
Підготовка до тестового контролю за темою: „Виробничо-біологічна класифікація овочевих рослин,,	6	10
Підготовка до тестового контролю за темою: „Вимоги овочевих рослин до умов навколишнього середовища і методи їх оптимізації у відкритому і закритому ґрунті,,	6	10
Підготовка до тестового контролю за темою: „Конструкції споруд закритого ґрунту. їх обігрівання, особливості експлуатації,,	6	10
Підготовка до тестового контролю і усного опитування за темою: „Насіння овочевих рослин,,	6	10
Підготовка до тестового контролю і усного опитування за темою: „Технологія вирощування розсади овочевих рослин,,	6	10
Всього	32	50

7. Індивідуальні завдання (розрахункова робота – 32/50 год)

Завдання для розрахункової роботи:

1. Розрахунок виносу поживних речовин, потреби добрив і складання системи удобрення овочевих рослин у відкритому ґрунті залежно від умов вирощування.
2. Розрахунки площі живлення і потреби насіння овочевих рослин залежно від схем розміщення і умов вирощування.
3. Проектування заходів передпосівної обробки насіння.

8. Методи навчання

Методи навчання у вищій школі добираються на основі таких засад:– за джерелом знань (виокремлюють словесні, наочні й практичні методи, тому що інших джерел, крім слова, образу й досвіду, не існує); за відповідним етапом навчання, на кожному з яких розв'язують специфічні завдання (орієнтація на методи підготовки тих, кого навчають, до вивчення матеріалу, що передбачає пробудження інтересу, пізнавальної потреби, актуалізацію базових знань, необхідних умінь і навичок; на методи вивчення нового матеріалу; на методи конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного; на методи контролю й оцінки результатів навчання); за логікою навчального процесу.

Реалізація передбачених навчальним планом організаційних форм вивчення загального овочівництва вимагає забезпечити відповідність методики навчання, контролю та оцінювання кредитно-модульній та модульно-рейтинговій системі організації навчального процесу. Це передбачає керівництво навчальною діяльністю здобувачів на лекційних і практичних заняттях, управління його самостійною роботою у позааудиторний час у відповідність до сучасних принципів взаємодії викладача і здобувача ВО. Заміна навчально-дисциплінарної парадигми освіти на гуманістичну, суб'єкт-суб'єктну уможливується за умови переорієнтації навчального процесу на пріоритетне використання програмованих, особистісно зорієнтованого активних методів модульного навчання, повне забезпечення

самостійної роботи студентів засобами навчання як на паперових носіях, так і інтерактивними комп'ютерними засобами.

У відповідності до відведеного часу на реалізацію поставлених навчально-освітніх завдань, вивчення загального овочівництва має реалізовуватися методами, які адекватно відповідають визначеним навчальним планом організаційним формам навчання: лекція, як провідна форма теоретичного навчання та формування основ для наступного засвоєння студентами навчального матеріалу, – методи викладу нового матеріалу та активізації пізнавальної діяльності студентів; самостійна робота, як форма формування практичної та основ навчально-дослідної підготовки, методи активізації пізнавальної діяльності студентів та закріплення матеріалу, що вивчається; практичні та індивідуальні заняття, модульні контрольні роботи та домашні контрольні роботи для здобувачів заочної форми навчання, письмове виконання розрахункової роботи за індивідуальним завданням і екзамен як провідні форми контролю та оцінювання знань, навичок та вмінь.

У процесі підготовки і проведення *лекційних занять* з курсу загального овочівництва необхідно сприяти набуттю і розвитку навичок, необхідних для застосування в практичній роботі агронома-овочівника. Критеріями оцінювання мають бути: 1) зміст лекції (науковість, активізація мислення і проблемність, зв'язок з агрономічною практикою майбутніх фахівців, орієнтація на самостійну роботу студентів, зв'язок із змістом попередніх і наступних лекцій, міжпредметні зв'язки); 2) методика читання лекції (план лекції і його дотримання, повідомлення інформаційних джерел; пояснення математичних понять, проблемність, виділення головних думок і висновків у кінці питань та лекції; ефективність використання лектором тексту лекції, опорних матеріалів, раціональне ведення записів на дошці; доведення завдань на самостійну роботу); 3) керівництво роботою здобувачів (вимоги до ведення конспекту, навчання і методичне сприяння веденню конспекту, використання прийомів підтримування уваги студентів, дозвіл задавати питання тощо); 4) лекторські дані викладача (знання предмету, дикція, мовлення, вміння триматися перед аудиторією); 5) результати лекції (інформаційна цінність, виховний вплив, досягнення дидактичних цілей).

Практичні заняття із загального овочівництва є основною формою систематизації здобутих на лекції та у процесі самостійної роботи з інформаційними джерелами теоретичних знань, формування на їх основі практичних умінь і навичок, у процесі спілкування з викладачем вчасно одержувати об'єктивну інформацію про рейтингову оцінку рівня освітньої підготовки. У методиці проведення практичних занять особлива увага має бути звернена на самостійну роботу здобувача з теми *напередодні заняття*: опрацювання конспекту лекції, тем по підручникам та методичним рекомендаціям для проведення практичних занять, щоб ґрунтовно оволодіти теорією питання. Саме заняття потрібно розглядати як специфічний вид самостійної роботи, яка проводиться у формі дослідного виконання практичних робіт у послідовності вивчення модулів навчальної програми.

9. Методи контролю

Під час викладання предмету реалізуються поточний, тематичний, модульний та підсумковий види педагогічного контролю. Метод усної співбесіди використовується у процесі допуску студента до виконання лабораторної роботи, а також після опрацювання студентом пропущеної лекції, на індивідуальних заняттях. Поточний контроль та практична перевірка знань студентів здійснюється у ході лабораторних занять. Тематичний (модульний) контроль, метод оцінювання результатів засвоєння змістових та дидактичних модулів здійснюється методом виконання кожним студентом індивідуального тестового завдання та розрахункової роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

У відповідності до рішення вченої ради університету про організацію навчального процесу навчальні успіхи студента з дисципліни за підсумками поточного контролю сумарно оцінюються максимально 70 балами. На екзамені студент може максимально набрати 30 балів.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Мо- дуль	ЗМ	Тема	3	4	5
3 курс 5 семестр					
1	1	Біолого-виробнича класифікація овочевих рослин. <i>Семинар ЗМ1</i>	6	7	10
1	2	Розрахунки доз мінеральних добрив під урожай овочевих культур відкритого ґрунту	3	4	5
1	2	Розрахунки поливної і зрошуваної норми при вирощуванні овочевих культур у відкритому ґрунті	1,5	2	3
1	2	<i>Семинар ЗМ 2</i>	3	4	5
		Разом ЗМ 1 – 2	13,5	17	23
2	3	Конструкції споруд закритого ґрунту	1,5	2	3
2	3	Розрахунок витрат тепла спорудами та визначення потреб палива для створення оптимального температурного режиму. <i>Семинар ЗМ 3</i>	2,5	3	4
		Разом ЗМ 3	4	5	7
3	4	Опис морфологічних ознак насіння овочевих рослин та складання гербарію	3,5	4	5
3	4	Розрахунок площі живлення і норми висіву насіння овочевих рослин	1,5	2	4
3	4	Складання овочевих сівозмін у відкритому ґрунті	1,5	2	3
		Разом ЗМ 4	6,5	8	12
3	5	Розрахунки потреби в розсаді овочевих культур відкритого ґрунту. Визначення необхідної площі культивування споруд для її вирощування. Культуро зміна.	3	4	5
3	5	Розрахунки потреби ґрунтосуміші, її компонентів, мінеральних добавок для вирощування розсади, виготовлення поживних горщечків, засипка сумішей в касети.	1,5	2	3
		<i>Семинар ЗМ 5</i>	3,5	4	5
		Разом ЗМ 5	8	10	13
		Разом	32	40	55
		Розрахункова робота	10	12	15
		Всього балів поточного контролю	42	52	70
		Екзамен	18	22	30
		РАЗОМ	60	74	100

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Навчальна практика

Передбачено проведення ознайомчої (1 курс 0,5 кредити/групу), навчальної (2 курс 1,5 кредити/групу), технологічної (виробничої) (3 курс: 6 кредитів/групу). Проведення практики згідно методичних вказівок до навчальної і виробничої практики з овочівництва.

13. Методичне забезпечення

Овочівництво / Практикум. За ред. В.І. Лихацького. Вінниця, 2012. 451 с.

Програма і методичні вказівки навчальної (наскрізьної) і технологічної практики студентів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин, Умань, 2018 р.

Слободяник Г.Я., Улянич О.І., Ковтунюк З.І., Щетина С.В. Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни «Загальне овочівництво» здобувачами освітнього рівня – бакалавр спеціальності 203 Садівництво та виноградарство», Умань, УНУС, 2020. 80 с.
Режим доступу: https://ovochi.udau.edu.ua/assets/files/metoduchku/3.-zagalne-ovochivnictvo.-metodichni-vkazivki-do-samostijnoi-roboti-studentiv-specialnosti-203-sadivnictvo-ta-vinogradarstvo_bakalavr.pdf.

Слободяник Г.Я. Силабус дисципліни Загальне овочівництво. Режим доступу: <https://ovochi.udau.edu.ua>.

Слободяник Г.Я., Тернавський А.Г. Методичні рекомендації для виконання розрахункової роботи з дисципліни „Загальне овочівництво» студентами денної форми навчання спеціальності 203 Садівництво та виноградарство. Умань, 2019, Уманський НУС. 8 с.

Слободяник Г.Я., Тернавський А.Г. Методичні рекомендації для виконання розрахункової роботи з дисципліни „Загальне овочівництво» студентами денної форми навчання спеціальності 203 Садівництво та виноградарство. Умань, 2021, Уманський НУС. 10 с.

Робочий зошит для розрахункової роботи з дисципліни «Загальне овочівництво» https://ovochi.udau.edu.ua/assets/files/metoduchku/4.zagalne-ovochivnictvo.-robochij-zoshit-do-rozrahunkovoi-roboti-dlya-studentiv-specialnosti-203-sadivnictvo-ta-vinogradarstvo_bakalavr.pdf

Плакати, таблиці, каталоги, гербарії.

14. Рекомендована література

Базова

1. Овочівництво. Практикум / За ред. В.І. Лихацького. Вінниця, 2012. 451 с.

2. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є., Васянович В.Д. Овочівництво. К.: Урожай, 1996. Ч. I. 300 с.
3. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є., Васянович В.Д. Овочівництво. К.: Урожай, 1998. Ч. II. 358 с.
4. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є. Овочівництво (практикум). К.: Вища школа, 1994. 365 с.
5. Яровий Г.І., Романов О.В. Овочівництво: навч. посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 376 с.
6. Современное промышленное производство овощей и картофеля с использованием систем капельного орошения и фертигации: Учебное пособие для учеб заведений по спец. 1310 «Агрономия» / Гиль Л.С., Дьяченко В.И., Пашковский А.И., Сулима Л.Т. Ж.: ЧП «Рута». 390 с.
7. Гіль Л.С., Пашковський А.І., Сулима Л.Т. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту. Ч. 1, 2. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2008.
8. Сич З. Д. Овочівництво: навчальний посібник / З.Д. Сич, І.М. Бобось, І.О. Федосій. К.: ЦП «Компринт», 2018. 406 с.
9. Болезни и вредители овощных культур. К.: Юнивест Медиа, 2008. 256 с.
10. Барабаш О.Ю., Тараненко Л.К., Сич З.Д. Біологічні основи овочівництва. Київ, Арістей, 2005. 341 с.
11. Довідковий матеріал з овочівництва. З.Д. Сич та ін. К.: НУБіП України. 2012. 201 с.
Сич З.Д. Атлас овочевих рослин / З.Д. Сич, І.М. Бобось. К.: Друк ОО: АРТ-ГРУП, 2010. 112 с.
12. Біологічні особливості і вирощування малопоширених овочів: навч. посібник/О.І.Улянич, С.А. Вдовенко, З.І. Ковтунюк, В.В. Кецкало, Г.Я. Слободяник, С.В. Щетина, А.Г. Тернавський, О.П. Накльока, Н.В. Воробйова, Л.В. Сорока, В.С. Кравченко, І.А. Діденко. За ред.О.І. Улянич. Умань: видавець "Сочінський М.М", 2018. 282 с.
13. *Наукові, методологічні та практичні підходи до проблем сучасної агрономії: монографія.* За ред. О.І. Улянич. Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2021. 452 с.

Допоміжна

1. Книга–каталог. Сорти і гібриди овочевих та баштанних культур. Харків: Магда ЛТД, 2003. 176 с.
2. Лихацький В.І. Баштанництво. К.: Вища школа, 2002. 165 с.
3. Операційні технології виробництва овочів. /За ред. О.С. Болотських. Урожай, 1988. 342 с.
4. Досвід виробництва та маркетингу овочів в Україні (Результати досліджень Проекту аграрного маркетингу за 2004–2005 рр.). Київ: ППФ „Інфорт”, 2006. 384 с
5. Барабаш О.Ю. Догляд за овочевими культурами / О.Ю. Барабаш, З.Д. Сич, В.Л. Носко. К.: Нововведення, 2008. 122 с.
6. Барабаш О.Ю. Овочівництво. К.: Вища школа, 1994. 373 с.
7. Болотских А.С. Настольная книга овощевода. Харьков : Фолио, 1998. 488 с.
8. Болотских А.С. Овощи Украины. Харьков: Орбита, 2001. 1088 с.
9. Ганичкина О.А. Все об овощах. СПб.: ЗСКЭО Кристалл; М.: Оникс, 2009. 208 с.
10. Гармонія овочевої краси та користі /З.Д. Сич, І.М. Сич. К.: Арістей, 2005. 190 с.
11. Довідник овочівника / О.Ю. Барабаш, П.С. Семенчук. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – Львів: Каменяр, 1985. 208 с.
12. Довідник овочівника Степу України / Г.І. Латюк, Л.М. Попова, П.С. Тихонов, Б.С. Ангел, С.П. Максимов, Л.М. Сапожникова, Ю.Є. Клечковський. Одеса: ВМВ, 2010. 470 с.
13. Козак В. Гриби України. Тернопіль, 2009. 224 с.
14. Сич З.Д., Якубенко Б.Є., Котюк Н.В., Бобось І.М. Насіння овочевих культур. К.:НАУ, 2008. 34 с.
15. Сучасні технології в овочівництві / За ред. К.І. Яковенка. Харків, ІОБ УААН, 2001. 126 с.

16. Слободяник Г.Я., Фоменко О.О., Войцехівський В.І. Вплив мікробіологічних препаратів на продуктивність насінників цибулі порей. *Основні, малопоширені і нетрадиційні види рослин – від вивчення до освоєння (сільськогосподарські і біологічні науки): Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (у рамках VI наукового форуму «Науковий тиждень у Крутах – 2021», 11 березня 2021 р., с. Крути, Чернігівська обл.) / ДС «Маяк» ЮБ НААН; відп. за вип. О.В. Позняк: у 4 т. Обухів: Друкарня ФОП Гуляєва В.М., 2021. Т. 4. 160 с. С.128 – 129.*
17. I. Ulianych, V.V. Yatsenko, G.Y. Slobodanyk, L.V. Soroka, I.A. Didenko Comparative estimation of productivity of local forms of Elephant garlic. *Ukrainian Journal of Ecology*, 2019. 9(2). 212-216. (Web of Science).
18. Yatsenko, V., Ulianych, O., Shchetyna, S., Slobodyanyk, G., Vorobiova, N., Kovtunyk, Z., Voievoda, L., Kravchenko, V., Lazarev, O. (2019). The Influence of Vermicompost on Yield, Food Quality and Antibacterial Activity of Allium Sativum. *Ukrainian Journal of Ecology*, 9 (4), 499-504. (Web of Science).
19. V. Karpenko, G. Slobodyanyk, O. Ulianych, S. Schetyna, Mostoviak and V. Voitsekhovskiyi. Combined application of microbial preparation, mineral fertilizer and bioadhesive in production of leek. *Agronomy Research*, 2020. 18(1). 148-162. <https://doi.org/10.15159/AR.20.014> (Web of Science, Scopus).
20. O. Ulianych, K. Kostetska, N. Vorobiova, S. Shchetyna, **G. Slobodyanyk** and K. Shevchuk. Growth and yield of spinach depending on absorbents' action. *Agronomy Research*. 2020. 18(2). 619–627. <https://doi.org/10.15159/AR.20.012> (Web of Science, Scopus).
21. Улянич О.І., Слободяник Г.Я., Тернавський А.Г., Войцехівський В.І. Ефективність розсадного і безрозсадного способів вирощування цибулі порей в умовах правобережного Лісостепу України. *Збірник наук. праць УНУС*. 2016. Вип. 88. Ч.1. С. 46 – 53.
22. Слободяник Г.Я., Тернавський А.Г., Войцехівський В.І. Особливості формування врожаю цибулі порей залежно від умов мінерального живлення. *Збірник наук. праць УНУС*. 2017. Вип. 90. С. 121–128.
23. Тернавський А.Г., Улянич О.І., Щетина С.В., Слободяник Г.Я., Бондаренко В.А. Вплив водоутримуючих гранул на продуктивність гібридів огірка за шпалерної технології вирощування рослин в умовах Лісостепу України. *Овочівництво і баштанництво: міжвідомчий тематичний науковий збірник*. Інститут овочівництва і баштанництва НААН. Вип. 63. Харків: ВП „Плеяда”, 2017. С. 328–335.
24. Накльока О.П., Ковтунюк З.І., Слободяник Г.Я. Формування врожаю перцю солодкого залежно від віку розсади в умовах Правобережного Лісостепу України. *Таврійський науковий вісник*. 2018. Вип. 100. Т. 2. С. 9–15.
25. Улянич О.І., Тернавський А.Г., Щетина С.В., Слободяник Г.Я., Воробйова Н.В. Вплив віку розсади та способу вирощування рослин на продуктивність огірка в умовах Лісостепу України. *Таврійський науковий вісник*. 2018. Вип.104. С. 103–108.
26. Ковтунюк З.І., Накльока О.П., Слободяник Г.Я. Динаміка наростання біометричних показників рослин капусти кольрабі під дією регуляторів росту. *Таврійський науковий вісник*. 2018. Вип. 103. С. 69–74.
27. Войцеховский В., Шиш А., Михайлин И. Слободяник Г., Орловский Н. Химико-технологическая оценка клубней раннего картофеля. *SWorldJournal*. 2019. Issue №1 (February). С. 18–22. (Index Copernicus, DOI: 10.30888/2410-6615.2019-01-01-029)»
- 28.

Інформаційні ресурси та періодичні видання

<https://ovochi.udau.edu.ua>

<https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1335>

http://www.agromage.com/stat_id.

<http://www.agrobiotech.com.ua/ua/using/onion.php>

<http://www.irrigation.org.ua>

http://www.chesnok.info/catalog_left/tehnika_dlya_vozdeljvaniya_luka.html

<http://www.ovoshevodstvo.com/journal/>

<http://www.ovoshchevodstvo-i-teplicnoe-khozyaystvo.html> та інші.

Агроогляд / (Серія Овочі та фрукти). Журнал плодоовочевого бізнесу. Щотижневик.

Каталог сортів рослин, придатних для поширення в Україні, щорічно.

Настоящий хозяин. Украинский агрожурнал советов и рекомендаций для профессионалов.

Основатель и издатель ООО „Издательство „Дементра”.

Овощеводство и тепличное хозяйство.

Овощеводство. Ежемесячный украинский журнал для профессионалов. Учредитель и издатель ООО „Юнвест Медиа”.

Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених для використання в Україні. Офіційне видання. – К.: ЮНІВЕСТ МЕДІА. Щорічно.

Ресстр сортів рослин України, придатних для поширення в Україні (Овочеві та лікарські рослини), щорічно.

Зміни та доповнення до робочої програми у 2021 році

1. Уніфіковано кількість аудиторних годин згідно навчального плану для здобувачів освітнього рівня Бакалавр спеціальності 203 Садівництво та виноградарство 2019 року зарахування.
2. Відредаговано розділ 8 – Методи навчання.
3. Доповнений список методичного забезпечення, базової, допоміжної рекомендованої літератури та інтернет посилань.